

KIINTEISTÖN 895-472-4-64 LUONTOSELVITYS UUDENKAUPUNGIN ANINKARILLA

FM (biologi) Turkka Korvenpää
Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
2.6.2024

Sisällys:

1. JOHDANTO JA MENETELMÄT	3
2. YLEISKUVAUS.....	4
3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOHTEET	4
4. LUONTOTYYPIT	4
5. LAJISTO.....	10
6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	10
7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	11

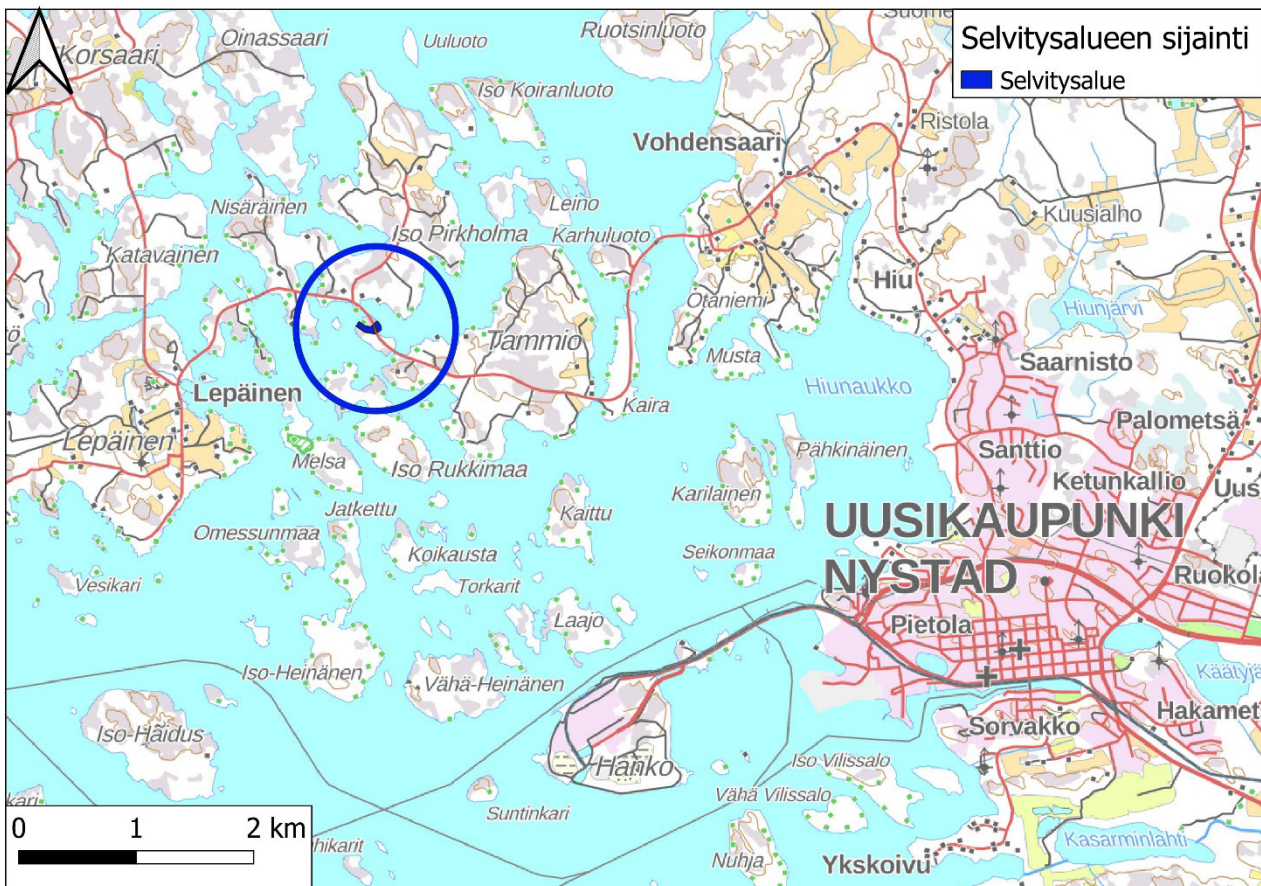
Kannen kuva: Kalliometsää kiinteistön länsiosassa luontotyyppikuviolla 6.

Pohjakartta ja ilmakuva: © Maanmittauslaitos 05/2024

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602

1. JOHDANTO JA MENETELMÄT

Pekka Putro tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoselvityksen omistamaltaan Uudenkaupungin Aninkarilla sijaitsevalta kiinteistöltä 895-472-4-64 (kartta 1).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Selvityksen tarkoituksena oli kartoittaa kiinteistön luontoarvoja ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Selvityksessä kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain suojelemat luontotyytit, luonnonsuojelulain mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt, Metso-kriteerit täyttävät kohteet, uhanalaiset luontotyytit sekä muut luonnonarvoiltaan merkittävät luontotyytit. Lisäksi kiinteistöltä kartoitettiin muut luontotyytit sekä kasvillisuus. Työssä etsittiin myös uhanalaisten ja EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien esiintymiä. Varsinaisia linnusto- ja lepakkoselvityksiä ei tehty. Niitä ei katsottu tarpeellisiksi näin suppealla alueella, jossa ei kartta- ja ilmakuvatulkinnan sekä aiemman maastokokemuksen (nyt kartoitetun alueen molemmiin puolin on tehty luontoselvitys vuonna 2020 (Korvenpää 2020)) perusteella

arvioitu olevan lepakoille ja linnuille potentiaalisesti tärkeitä alueita. Maastokäynnillä kirjattiin kuitenkin muistiin kaikki lintuhavainnot sekä etsittiin lepakoille sopivia päiväpiiloja ja talvehtimispaikkoja.

Luontonselvityksen laati FM (biologi) Turkka Korvenpää. Selvityksen maastotyöt suoritettiin 27.5.2024. Erittäin lämpimän toukokuun ansiosta kasvillisuus oli jo hyvin kehittynyt ja luontotyytit sekä kasvillisuus siten luotettavasti arvioitavissa. Työn taustaksi tehtiin aineistopyyntö Suomen Lajitietokeskukselle kiinteistöltä ja sen lähiympäristöstä aiemmin tehdyistä lajihavainnoista.

2. YLEISKUVAUS

Aninkari sijaitsee Uudenkaupungin kaupunkikeskustasta noin viisi kilometriä länsiluoteeseen Vähä Pirkholman ja Tammion saarten välissä (Kartta 1). Se on pieni metsäinen ja kallioinen saari, jonka läpi on rakennettu maantie.

3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet

Kiinteistöllä ei ole luonnonsuojelulain suojelemia luontotyyppijä, rauhoitettuja luonnonmuistomerkkejä, vesilain suojelemia pienvesiä, metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, valtakunnalliset Metso-kriteerit täytettäviä kohteita, uhanalaisten luontotyyppien edustavia esiintymiä eikä muitakaan erityisen arvokkaita luontotyyppikohteita.

4. LUONTOTYYPIT

Kiinteistö jaettiin kahdeksaan luontotyyppikuvioon, jotka esitellään alla. Kuviot on merkitty karttoihin 2-3. Työssä käytettiin Suomen tuoreimman luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin (Kontula & Raunio 2018)) mukaista luokittelua. Kiinteistön metsissä esiintyy vähän lahpuuta, mikä osin johtuu karusta ja kallioisesta maastosta. Metsät ovat kaiken kaikkiaan ihmistoiminnan muokkaamia, eivätkä luonnontilaisuudeltaan poikkeava alueen tavanomaisista mäntyvaltaisista ja monin paikoin kallioisista metsistä. Siten niitä ei voi pitää tavallista edustavampina.

Kuvio 1: Korsaaarentien itäpuolella sijaitseva pieni, niukkapuustoinen karu kallio (kuva 1), jota halkoo kapea sähkölinja. Länsireunallaan kallio päättyy Korsaaarentien reunan kallioleikkaukseen. Kuviolla kasvaa harvassa pienikokoisia, vanhoja mäntyjä. Maahan on hiljattain kaatunut yksi pieni mänty. Tavanomaiseen kasvistoon kuuluvat mm. puolukka, metsälauha ja ahosuolaheinä.

Luontotyyppi: Karu poronjäkälä-sammalkallio (koko maassa säilyvä, Etelä-Suomessa silmälläpidettävä)

Kuva 1. Karu kallio Korsaaarentien itäpuolella (luontotyyppikuvio 1).

Kuvio 2: Korsaaarentien itäpuolella sijaitseva pieni tuoreen kangasmetsän kuvio (kuva 2), jonka melko tiheä puusto on mänty- ja kuusivaltaista. Lisäksi siihen kuuluu jonkin verran kapeaa haapaa. Pensaskerroksessa tavataan katajaa. Kuviolla on yksi kuollut, keloutuva mänty ja maassa makaa muutamia kapeita maapuita. Paikoin kallio ulottuu lähelle maanpintaa. Kenttäkerroksen tavanomaiseen kasvistoon kuuluvat mm. mustikka, puolukka, kielo ja metsälauha.

Luontotyyppi: Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (koko maassa silmälläpidettävä, Etelä-Suomessa vaarantunut)

Kuva 2. Tuoretta kangasmetsää Korsaaarentien itäpuolella (luontotyyppikuvio 2).

Kuva 3. Laakeita rantakallioita luontotyyppikuvioilla 3.

Kuvio 3: Ruotsinveden rannalla on pieniä laakeita kallioita (kuva 3), joilla sijaitsevasta pienestä lammikosta löytyi vesikuusta. Kallioiden ja kangasmetsän välissä sijaitsee pieni ajoittain vetinen kosteikko (kuva 4), joka kuivunee keskikesällä kokonaan. Kosteikon ja sen reunojen kasvistoon kuuluvat mm. terttualpi, kurjenjalka ja keltakurjenmiekkä. Kuivemmillä kohdilla tavataan oravanmarjaa. Kangasmetsän ja kosteikon rajalla kasvaa vähän nuoria koivuja ja tervaleppiä.

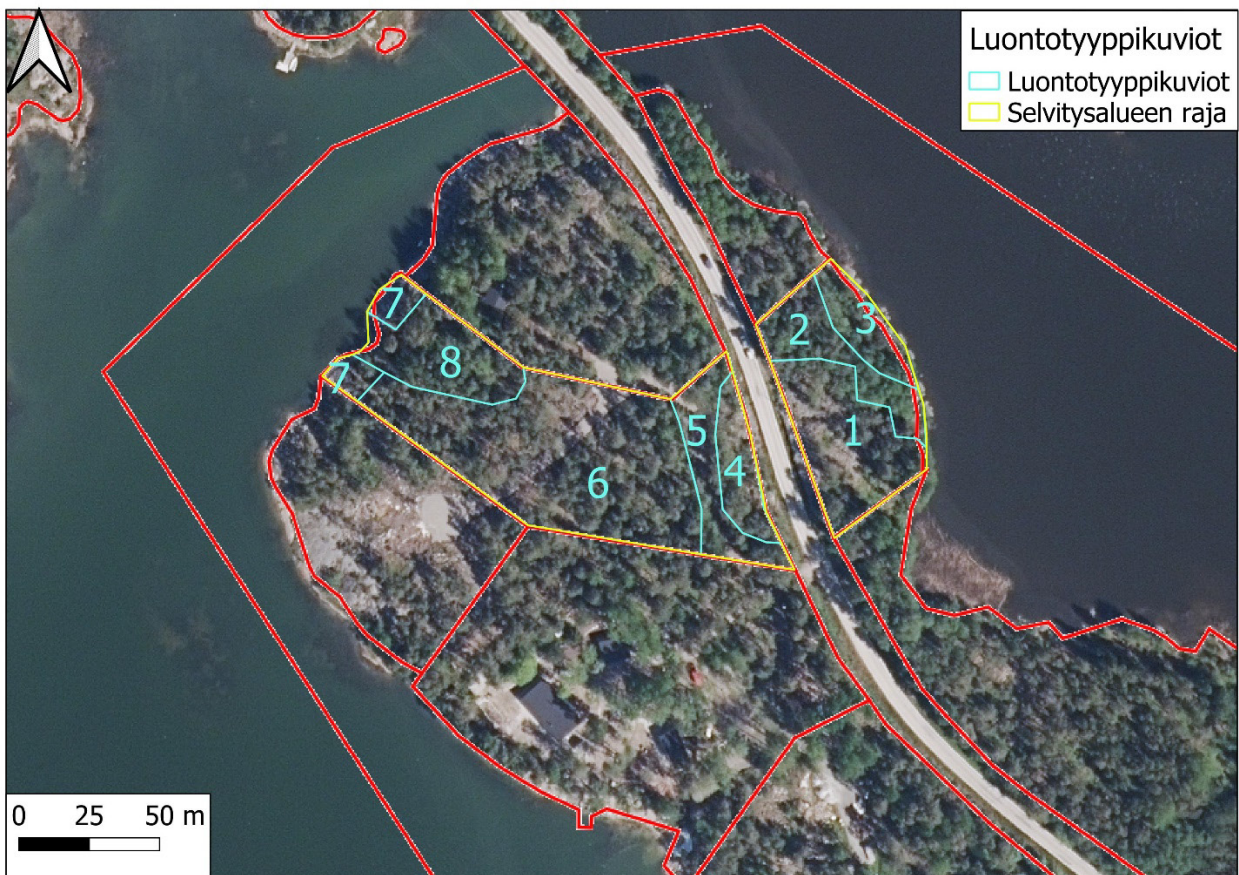
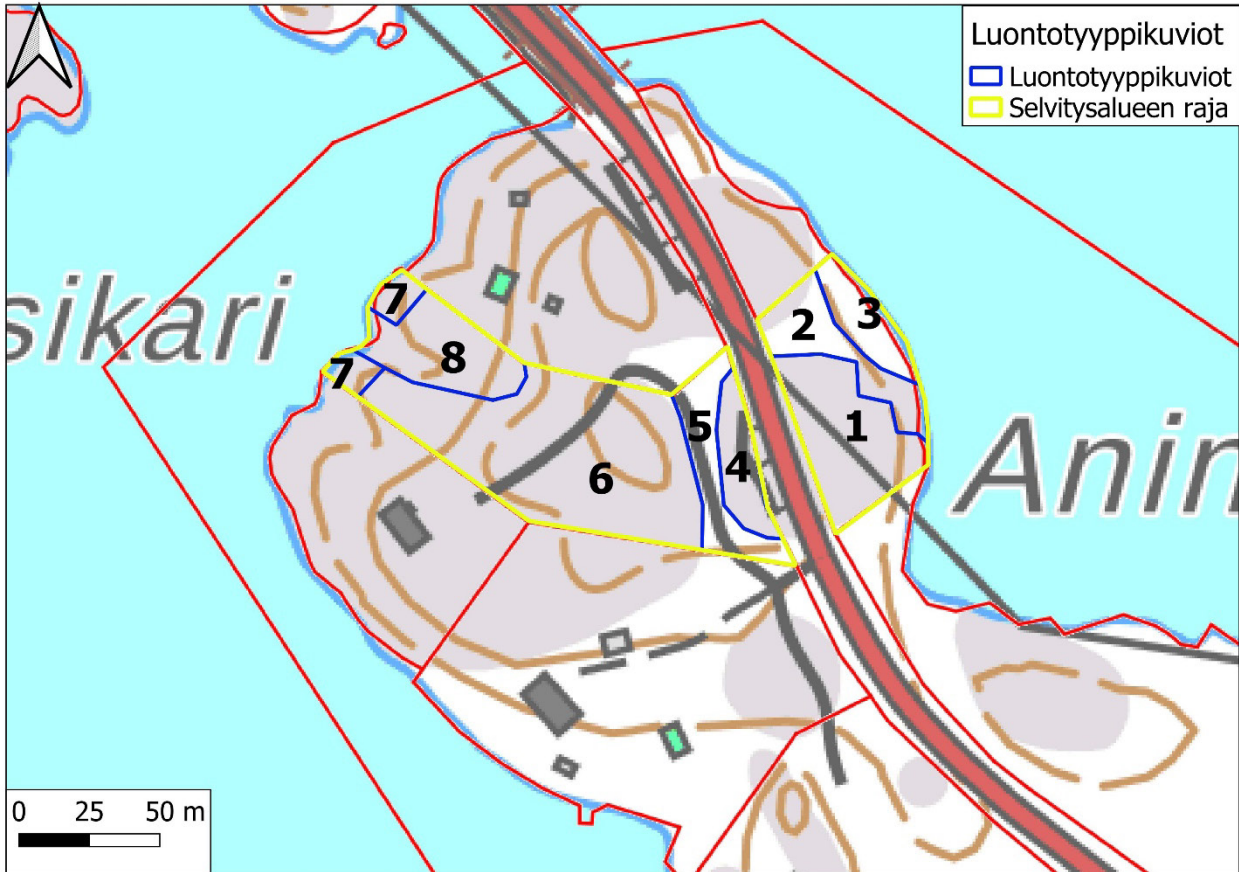
Luontotyyppi: Kallio sijaitsee patoamisen seurauksena makeavetiseksi muuttuneen Uudenkaupungin makeanvedenaltaan rannalla, joten kyseessä on lähinnä karu järvenrantakallio (säilyvä). Kallion ja kangasmetsän välissä sijaitseva kostea painanne ei kuulu selkeästi mihinkään luontotyyppiin.

Kuva 4. Pieni kosteikko rantakallioiden ja kangasmetsän välissä luontotyyppikuviolla 3.

Kuvio 4: Karu kallio Korsaaarentien länsipuolella. Kuvio vastaa luontotyyppiltään kuviota 1, mutta vähäinen puusto on nuorta. Kasvistoon kuuluvat esim. puolukka, mustikka, metsälauha ja kangasrahkasammal. Kalliolla lojuu äskettäin kaatunut pieni mänty.

Luontotyyppi: Karu poronjäkälä-sammalkallio (koko maassa säilyvä, Etelä-Suomessa silmälläpidettävä)

Kartat 2-3. Luontotyyppikuviot maastokartalla ja ortoilmakuvalla.

Kuvio 5: Melko tiheää mänty-kuusivaltaista puustoa kasvava tuore kangasmetsä. Puustoon kuuluu myös kaksi kapeaa haapaa. Pensaskerroksessa on melko paljon katajaa. Kenttäkerroksessa tavataan mm. mustikkaa, puolukkaa, metsätähteä, metsälauhaa, kevätpiippoa ja oravanmarjaa. Kapeaa kuviota halkoo tie.

Luontotyyppi: Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (koko maassa silmälläpidettävä, Etelä-Suomessa vaarantunut)

Kuva 5. Karua merenrantakalliota luontotyyppikuviolla 7.

Kuvio 6: Melko vanhaa, mutta suhteellisen pienikokoista männikköä kasvava kalliometsä (kannen kuva), jota halkoo viereisille kiinteistöille vievä tie. Puustossa esiintyy myös vähän kuusta ja koivua niillä kohdin, joissa kallion päällä on hieman enemmän maata. Lahopuuta on niukasti. Tavanomaiseen kasvistoon kuuluvat mm. mustikka, puolukka, metsälauha ja metsätähti.

Luontotyyppi: Kalliometsä (koko maassa säilyvä, Etelä-Suomessa silmälläpidettävä)

Kuvio 7: Kaksi karua, pientä, lähes puutonta merenrantakalliota (kuva 5) kapean laakson molemmin puolin.

Luontotyyppi: Karu merenrantakallio (koko maassa säilyvä)

Kuvio 8: Melko vanhaa, harvahkoa mäntyvaltaista metsää kasvava tuore kangas, jonka puustossa esiintyy myös vähän kuusta ja koivua. Kuviolla on kaksi hiljattain kuollutta mäntyä ja kuusipötkelö. Kasvistoon kuuluvat esim. mustikka, puolukka ja metsälauha. Kuvioon sisältyy merenrantaan viettävä kapea laakso rantakallioiden (luontotyyppikuvio 7) välissä. Rannan vähälajiseen kasvistoon kuuluu mm. ruokohelpi, ja rantavedessä esiintyy vähän järviruokoa.

Luontotyyppi: Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (koko maassa silmälläpidettävä, Etelä-Suomessa vaarantunut)

5. LAJISTO

Kiinteistöltä tai sen lähiympäristöstä ei ollut ennestään tiedossa uhanalaisten, silmälläpidettävien, harvinaisten tai EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteisiin sisältyvien lajien esiintymiä. Niitä ei löydetty myöskään tässä työssä.

Kiinteistön itäosan pieni kosteikko on viitasammakon kutupaikaksi liian karu ja vähävetinen, eikä sopivia ruovikoita ole. Lepakoille sopivia päiväpiiloja ja talvehtimipaikkoja ei löydetty. Linnusto on maastossa tehtyjen lintuhavaintojen ja kiinteistöllä esiintyvien elinympäristöjen perusteella arvioituna tavanomaista. Kiinteistöllä tai sen tuntumassa havaittiin pajulintu, peippo, sinitäinen ja talitiainen. Kasvistossa ei tavattu vaateliaita tai harvinaisia lajeja, vaan lajisto koostui yleisistä metsä-, piennar- ja rantakasveista.

6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kiinteistöllä ei ole maankäytössä huomioitavia arvokkaita luontotyyppikohteita. Luonnonsuojelullisesti merkittävien lajien esiintymiä ei ole ennestään tiedossa eikä niitä löydetty tässä selvityksessä. Luontoarvoihin perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole siten tarpeen esittää.

7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Korvenpää, T. 2020. Luontoselvitys Uudenkaupungin Aninkarilla. Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy. 7 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Suomen Lajitietokeskus/ FinBIF. <http://tun.fi/HR.200>, <http://tun.fi/HR.447>, <http://tun.fi/HR.1747>, <http://tun.fi/HR.3211>, <http://tun.fi/HR.3553>, <http://tun.fi/HR.3691> (haettu 27.5.2024).
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.